

Beograd, 07. novembar 2013.

PISMO ZDRAVSTVENIM RADNICIMA

Kratkodelujući beta-agonisti: ograničenje primene u opstetričkim indikacijama

Poštovani,

Nosioci dozvola za lekove **Partusisten®** (fenoterol), **koncentrat za rastvor za infuziju**, 0.5 mg/10 ml i **tableta**, 5 mg - Boehringer Ingelheim Serbia d.o.o Beograd i **Gynipral®** (heksoprenalin), **tableta**, 0.5 mg - Alkaloid d.o.o. Beograd, u saradnji sa Agencijom za lekove i medicinska sredstva Srbije (ALIMS), ovim putem žele da Vas obaveste o važnoj restrikciji u vezi sa terapijskom primenom kratkodelujućih beta-agonista (fenoterol, heksoprenalin, terbutalin, salbutamol, ritodrin i izoksuprin) **u opstetričkim indikacijama:**

Sažetak:

- **Oralni oblici i supozitorije koje sadrže kratkodelujuće beta-agoniste NE smeju da se primenjuju ni u jednoj opstetričkoj indikaciji.**
- **Primena parenteralnih kratkodelujućih beta-agonista mora da bude ograničena na maksimalno 48 sati i da bude primenjivana pod nadzorom specijaliste u sledećim opstetričkim indikacijama: inhibicija prevremenih kontrakcija materice (prevremenog porođaja) između 22. i 37. nedelje trudnoće i u slučajevima opuštanja materice, npr. kod izvođenja spoljnog okreta pri karličnoj prezentaciji ploda.**
- **Kratkodelujući beta-agonisti su povezani s ozbiljnim, ponekad fatalnim kardiovaskularnim događajima kod majke i fetusa/novorodjenčeta.**
- **Parenteralni kratkodelujući beta-agonisti NE smeju da se primenjuju kod žena s anamnezom srčane bolesti ili u stanjima u kojima se produženje trudnoće smatra rizičnim za majku ili fetus.**

U Republici Srbiji parenteralni oblik leka Partusisten® (koncentrat za rastvor za infuziju, 0.5 mg/10 ml) može da se koristi isključivo za kratkotrajnu opstetričku upotrebu pod gore navedenim uslovima.

Odnos koristi i rizika lekova za oralnu primenu: Partusisten®, tableta, 5 mg i Gynipral®, tableta, 0.5 mg, u opstetričkim indikacijama više nije pozitivan, te će u Republici Srbiji dozvole za ove lekove biti ukinute i lekovi biti povučeni iz prometa.

Dodatne informacije:

Nakon izveštaja o ozbiljnim i fatalnim kardiovaskularnim događajima, uključujući ishemiju miokarda i plućni edem povezan s opstetričkom primenom, Komitet za procenu rizika u oblasti farmakovigilance (PRAC) pri Evropskoj agenciji za lekove (EMA), ponovo je procenjivao odnos koristi i rizika primene kratkododelujućih beta-agonista u opstetričkim indikacijama. U nastavku teksta su prikazani zaključci i implikacije:

Kratkododelujući beta-agonisti u oralnom obliku i u obliku supozitorija

Kratkododelujući beta-agonisti su povezani sa ozbiljnim i dozno zavisnim neželjenim događajima, uglavnom kardiovaskularne prirode, koji su primećeni kod majke i fetusa. Ne postoji dovoljno podataka koji idu u prilog koristi primene oralnih beta-agonista za prevenciju prevremenog porođaja kod žena s visokim rizikom od prevremenih kontrakcija materice sa jednoplodnom ili blizanačkom trudnoćom. U randomizovanim, kontrolisanim kliničkim studijama nije primećeno da tokoliza ima statistički značajan efekat na perinatalni mortalitet ili morbiditet.

Koristi kratkododelujućih beta-agonista u oralnom obliku i u obliku supozitorija NE prevazilaze rizike u opstetričkim indikacijama, zbog čega ne smeju više da se primenjuju. Opstetričke indikacije će biti uklonjene iz odobrenja svih kratkododelujućih beta-agonista koji se primenjuju u oralnom obliku ili u obliku supozitorija.

Parenteralni kratkododelujući beta-agonisti

Parenteralni kratkododelujući beta-agonisti su efikasni u brzom opuštanju materice. Žene koje imaju najveću korist od primene tokolitika su osobe koje imaju izražene prevremene kontrakcije materice/trudove. Postignuto odlaganje prevremenih kontrakcija materice/trudova može se iskoristiti za sprovođenje drugih mera za koje se zna da unapređuju perinatalno zdravlje (1, 2).

Slično tome, podržava se primena kratkododelujućih beta-agonista u hitnim stanjima za izvođenje spoljnog okreta pri karličnoj prezentaciji ploda, obzirom na to da ova stanja zahtevaju ograničeno trajanje primene i minimalno doziranje.

PRAC je zaključio da koristi parenteralnih oblika kratkododelujućih beta-agonista prevazilaze rizike u opstetričkoj indikaciji tokolize ako se primenjuju kratkotrajno, **maksimalno 48 sati**, za žene između 22. i 37. nedelje trudnoće i pod posebnim nadzorom specijaliste.

U cilju smanjenja rizika za majku i fetus, PRAC takođe preporučuje da se pre primene tokolitika izvrši odgovarajući skrining pacijentkinja, posebno je važno da majka i fetus moraju biti stalno praćeni u cilju prepoznavanja ranog nastupa kardiovaskularnih događaja i daljeg smanjivanja rizika ozbiljnog kardiovaskularnog događaja. Kratkododelujući beta-agonisti ne smeju da se primenjuju kod žena s anamnezom oboljenja srca ili u stanjima u kojima se produženje trudnoće smatra rizičnim za majku i fetus.

Prijavlivanje neželjenih reakcija na lekove:

Molimo Vas da svaku sumnju na neželjene reakcije na lek prijavite Nacionalnom centru za farmakovigilancu Agencije za lekove i medicinska sredstva Srbije (ALIMS), popunjavanjem obrasca koji možete preuzeti sa sajta ALIMS-a (www.alims.gov.rs, odeljak „Farmakovigilanca-Prijavlivanje neželjenih reakcija na lekove“) i slanjem na jedan od sledećih načina:

- poštom: Agencija za lekove i medicinska sredstva Srbije
Vojvode Stepe 458
11221 Beograd
- telefaksom: 011 39 51 131 ili 011 39 51 130
- elektronskom poštom: nezeljene.reakcije@alims.gov.rs

Kada prijavljujete neželjenu reakciju, molimo Vas da navedete što je moguće više podataka, uključujući informacije o istoriji bolesti, istovremeno primenjivanim lekovima, datum ispoljavanja neželjene reakcije i datum primene leka pod sumnjom.

Dodatno, sumnju na neželjene reakcije na lekove Partusisten® i Gynipral® možete da prijavite i nosiocima dozvola za ove lekove u Republici Srbiji, odgovornom licu za farmakovigilancu ili stručnim saradnicima, koji će obraditi slučaj i dostaviti ga ALIMS-u.

Nosilac dozvole za lek u R. Srbiji i zaštićeni naziv leka	Odgovorno lice za farmakovigilancu i njegovi kontakt podaci
Boehringer Ingelheim Serbia d.o.o Beograd Partusisten®	Dr Branko Popović tel: 011 31 15 960 mob: 063 49 11 25 e-mail: branko.popovic@boehringer-ingelheim.com
Alkaloid d.o.o. Beograd Gynipral®	Dipl. farm. Jelena Pribić tel: 011 36 79 070 mob: 063 45 11 36 e-mail: jprbic@alkaloid.co.rs

Ukoliko su Vam potrebne dodatne informacije, molimo Vas da nam se obratite na gore navedene kontakt podatke.

Molimo Vas da navedene informacije u vezi sa kratkodelujućim beta-agonistima prenesete svim relevantnim zaposlenima u Vašoj zdravstvenoj ustanovi.

Zahvaljujemo Vam na saradnji,

za

 Dr Branko Popović
 Odgovorno lice za farmakovigilancu
 Boehringer Ingelheim Serbia d.o.o Beograd

Jelena

 Dipl. farm. Jelena Pribić
 Odgovorno lice za farmakovigilancu
 Alkaloid d.o.o. Beograd

Reference:

1. RCOG Green-top guideline No 1b (2011). Tocolysis for women in preterm labour. <http://guideline.gov/content.aspx?id=25674#Section420>
2. McParland PC. Obstetric management of moderate and late preterm labour. Seminars in Fetal and Neonatal Medicine 2012; 17:138-142